

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ
Τμήμα Οικονομικών Επιστημών
Εργαστήριο Οικονομικής Πολιτικής και Στρατηγικού
Σχεδιασμού (Εργ.Ο.Πολι.Σ.Σ)

Υπεύθυνος Έρευνας: Δρ. Θεόδωρος Μεταξάς, Αν. Καθηγητής
ΤΟΕ ΠΘ

***«Μετρώντας τις τάσεις, προσδοκίες και ψυχολογικές επιδράσεις του
COVID-19 στους επιχειρηματίες και επιχειρήσεις στην Ελλάδα: Μια
εμπειρική ανάλυση»***

Προφίλ ατόμων που συμμετείχαν στην έρευνα

	Φύλο	
	N (Αριθμός απαντήσεων)	Σε %
Άντρας	360	65,7
Γυναίκα	188	34,3
	Ηλικία	
18-24	7	1,3
25-34	107	19,5
35-49	293	53,5
50-65	133	24,3
> 65	8	1,5
	Μορφωτικό επίπεδο	
Απόφοιτος Β' θμιας	118	21,5
ΑΕΙ	267	48,7
Μεταπτυχιακά/ Διδακτορικό	163	29,7
Σύνολο	548	100,0

Προφίλ ατόμων που συμμετείχαν στην έρευνα

	Θέση στην επιχείρηση	
	N (Αριθμός απαντήσεων)	Σε %
Ιδιοκτήτης	231	42,2
Διευθύνων Σύμβουλος	41	7,5
Ανώτερο στέλεχος	238	43,4
Άλλο	38	6,9
	Έτη εμπειρίας στο χώρο του τουρισμού	
< 1 έτος	6	1,1
1-4 έτη	43	7,8
5-9 έτη	96	17,5
10-14 έτη	83	15,1
15-19 έτη	89	16,2
>= 20 έτη	231	42,2
	Ξένη γλώσσα	
Ναι	538	98,2
Όχι	10	1,8
Σύνολο	548	100,0

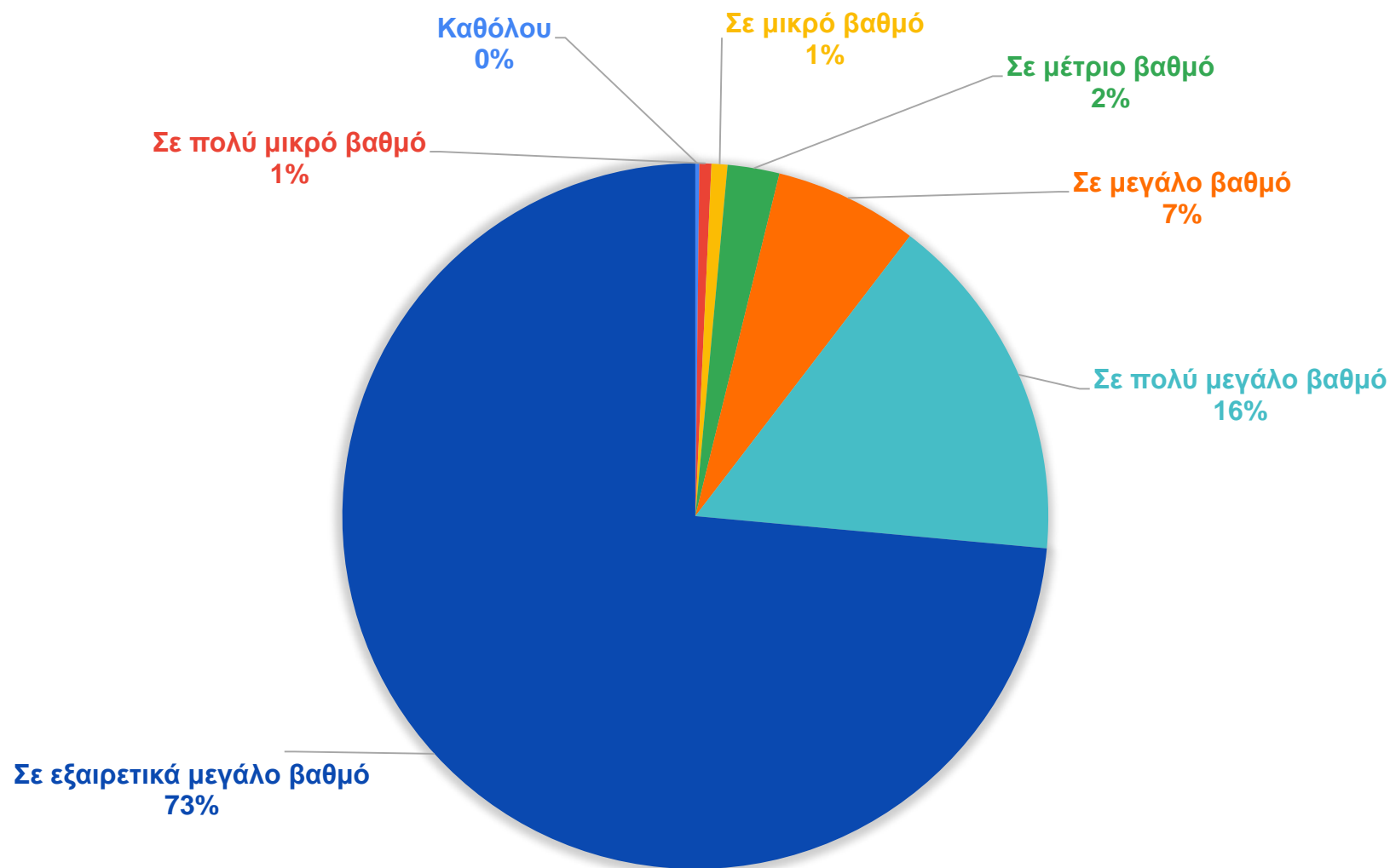
Προφίλ επιχειρήσεων που συμμετείχαν στην έρευνα

Νομικός χαρακτήρας		
	Αριθμός απαντήσεων	Σε %
Ατομική Επιχείρηση	146	26,6
Ο.Ε	67	12,2
ΕΠΕ	39	7,1
ΑΕ	172	31,4
Franchise	3	0,5
Μέλος ομίλου	70	12,8
Άλλο (ΙΚΥ, ΚΟΙΝΣΕΠ, ΕΕ, κτλ.)	51	9,3
Λειτουργία επιχείρησης		
< 1 έτος	15	2,7
1-4 έτη	64	11,7
5-9 έτη	86	15,7
10-14 έτη	93	17,0
15-19 έτη	60	10,9
>= 20 έτη	230	42,0
Διάρκεια λειτουργίας		
3μηνη	15	2,7
6μηνη	219	40,0
12μηνη	314	57,3
Σύνολο	548	100,0

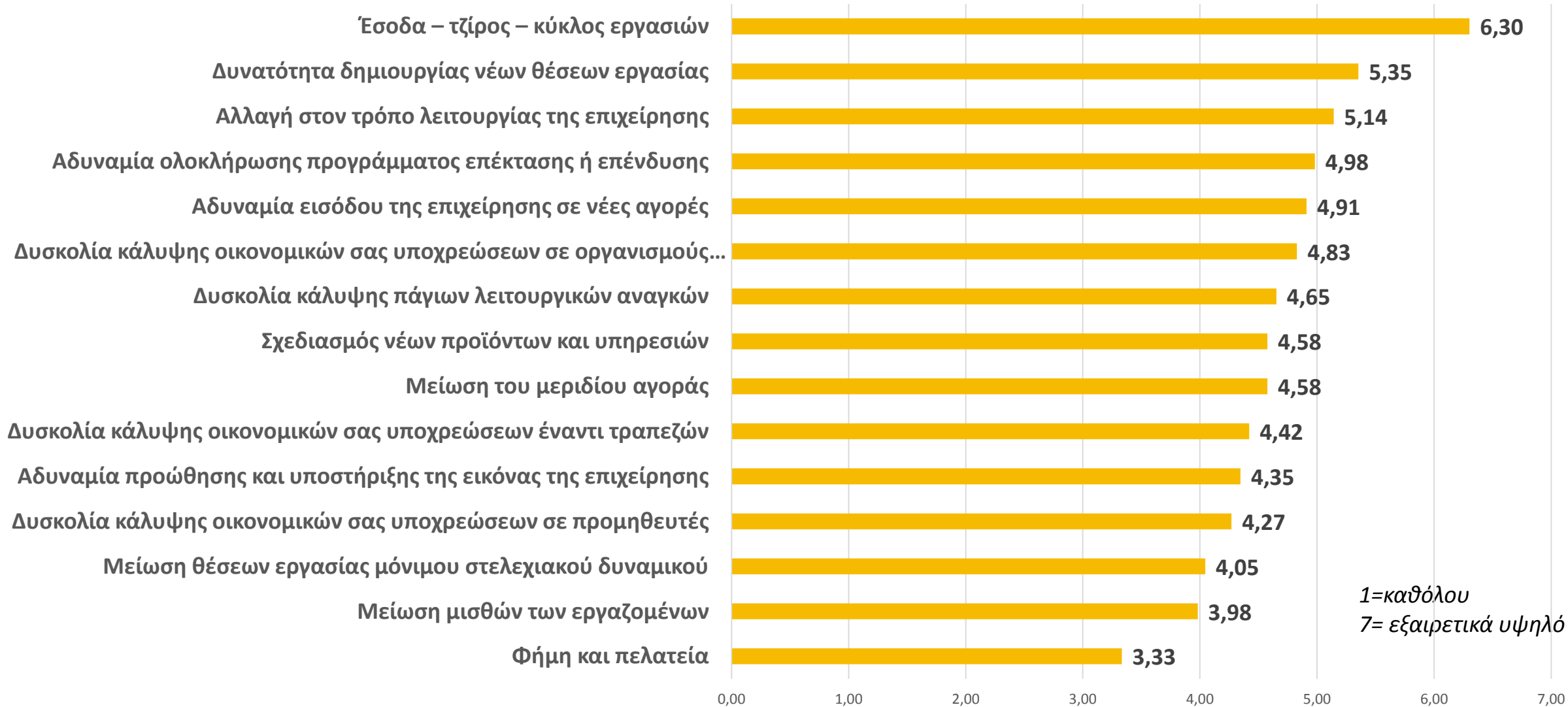
Προφίλ επιχειρήσεων που συμμετείχαν στην έρευνα

- Αριθμός εργαζομένων: Μόνιμο προσωπικό (μέσος όρος): **673**
- Αριθμός εργαζομένων: Εποχιακό/ Έκτακτο προσωπικό (μέσος όρος): **338**
- Κύριες αγορές πελατών / τουριστών: **Ελλάδα, Γερμανία, Ρωσία, Γαλλία, Ιταλία, Ισραήλ, ΗΠΑ, Βαλκάνια**
- Πιο δημοφιλή είδη επιχειρήσεων: 1) Ξενοδοχεία, 2) Επισιτιστικές επιχειρήσεις (εστιατόρια-ταβέρνα-καφέ), 3) Πρακτορεία ταξιδιών

Σε τι βαθμό η επιχείρησή σας έχει επηρεαστεί αρνητικά έως σήμερα από την πανδημία του COVID-19;

Σε τι βαθμό έχει επηρεαστεί από τον COVID-19 η επιχείρησή σας αναφορικά με τους ακόλουθους παράγοντες; (μέσοι κάθε απάντησης)

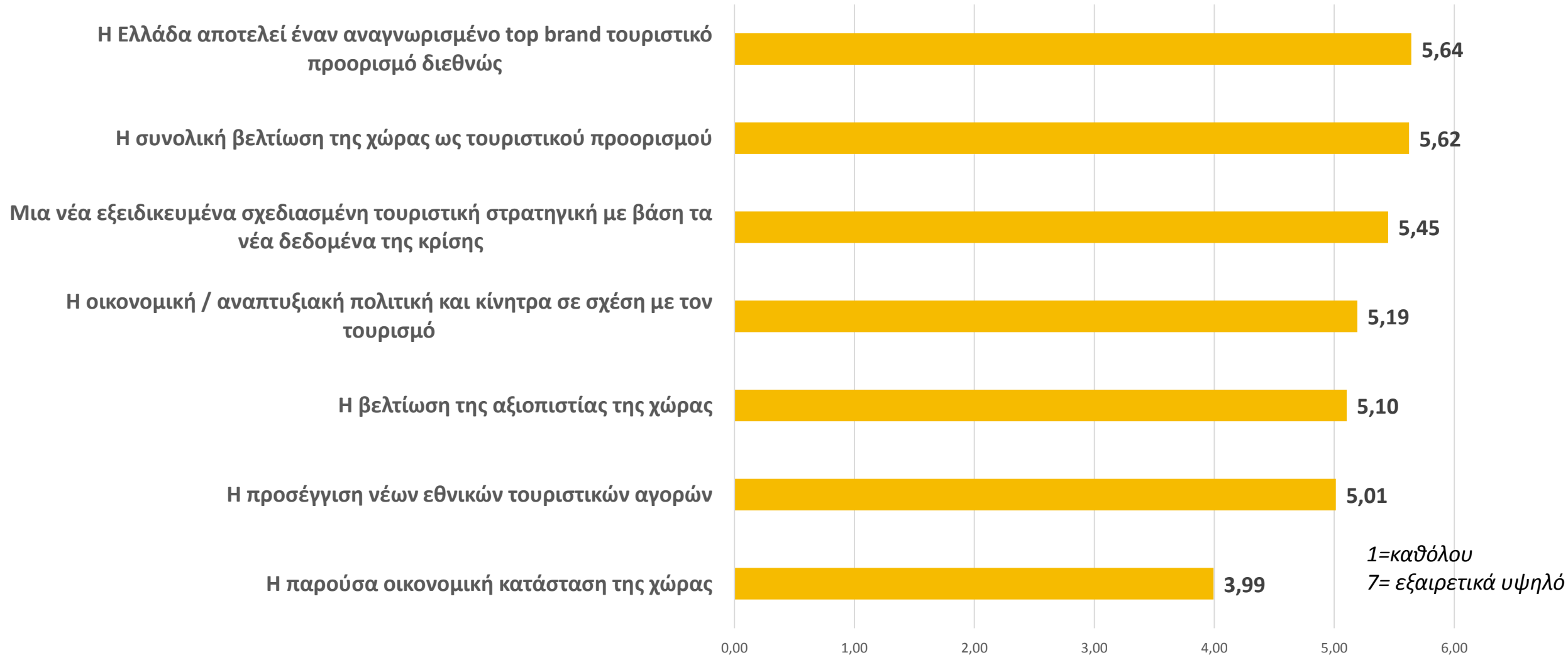
Σε τι βαθμό η κρίση του COVID-19 σας επηρέασε προσωπικά ως άτομο; (μέσοι κάθε απάντησης)

COVID-19 και ελληνικός τουρισμός: Σε τι βαθμό συμφωνείτε με τα παρακάτω; (μέσοι κάθε απάντησης)

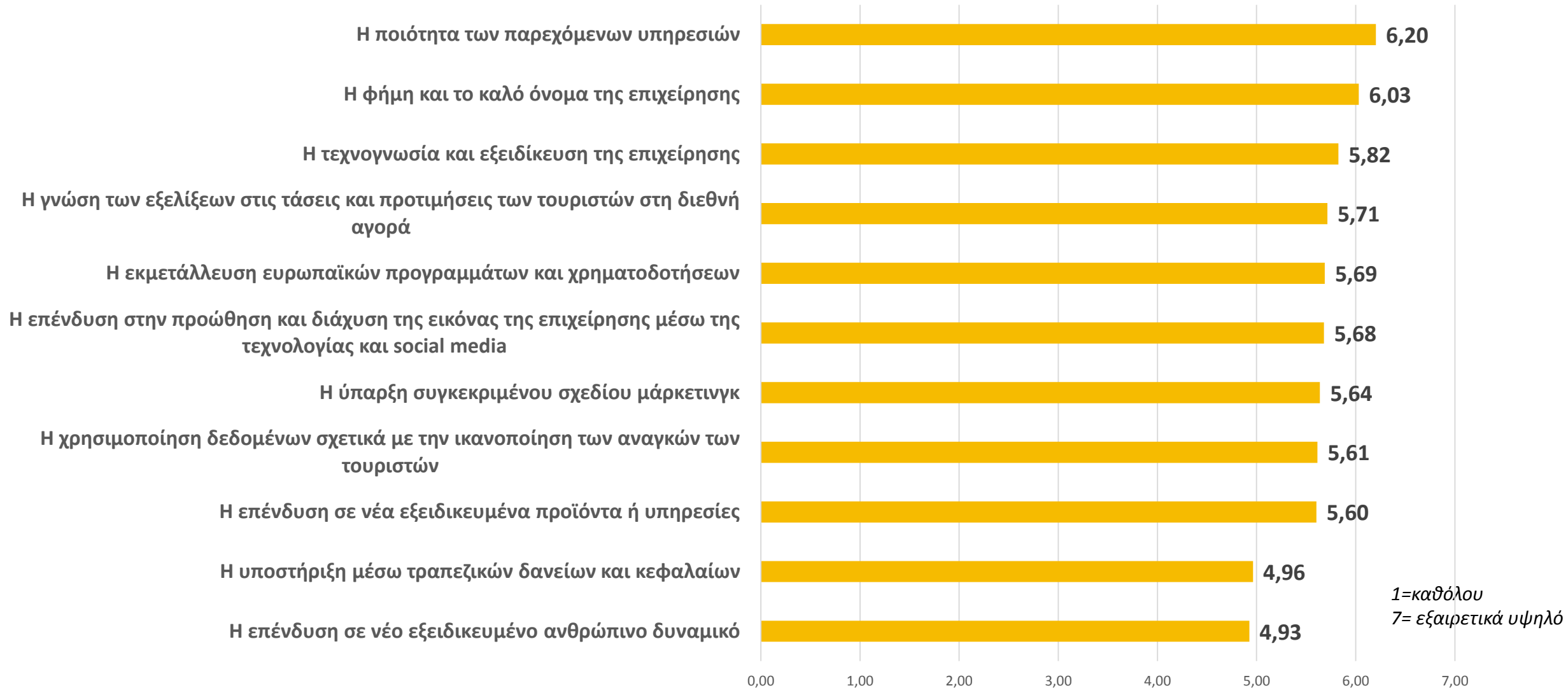
Σε τι βαθμό οι ακόλουθοι παράγοντες είναι δυνατόν να βοηθήσουν την επιχείρησας να κάνει επανεκκίνηση μετά την κρίση του COVID-19; (Σε εθνικό επίπεδο)

Σε τι βαθμό οι ακόλουθοι παράγοντες είναι δυνατόν να βοηθήσουν την επιχείρησας να κάνει επανεκκίνηση μετά την κρίση του COVID-19; (σε Περιφερειακό Επίπεδο)

Σε τι βαθμό οι ακόλουθοι παράγοντες είναι δυνατόν να βοηθήσουν την επιχείρησή σας να κάνει επανεκκίνηση μετά την κρίση του COVID-19; (σε επίπεδο επιχείρησης)

Σε τι βαθμό συμφωνείτε ότι η πανδημία του COVID-19...(μέσοι κάθε απάντησης) (Διεθνές επίπεδο)

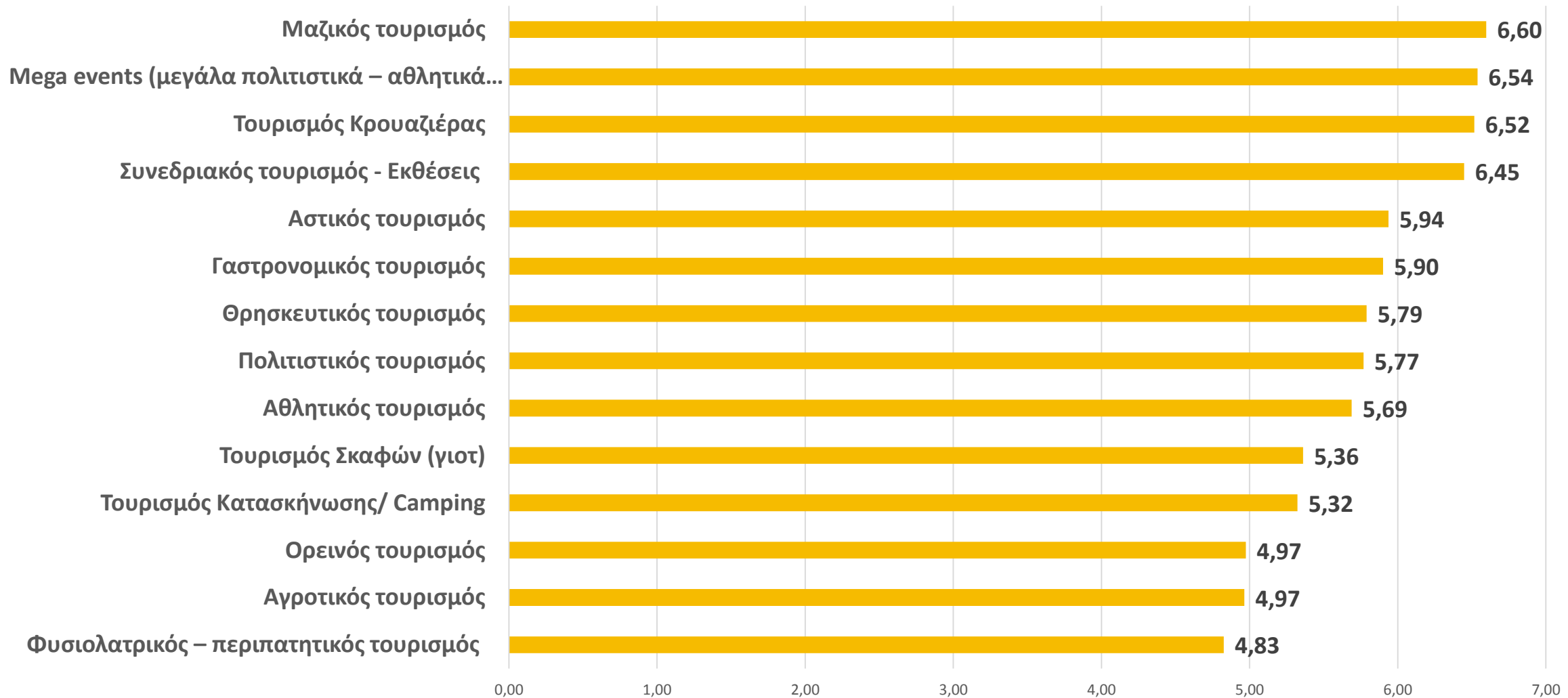

Σε τι βαθμό συμφωνείτε ότι η πανδημία του COVID-19...(μέσοι κάθε απάντησης) (Ελλάδα)

1=καθόλου
7= εξαιρετικά υψηλό

Σε τι βαθμό η πανδημία του COVID-19 έχει επηρεάσει τις παρακάτω μορφές τουρισμού στην Ελλάδα; (μέσοι κάθε απάντησης)

1=καθόλου

7= εξαιρετικά υψηλό

Αναφορά στις κύριες τουριστικές αγορές της Ελλάδας: *Ιταλία, Γαλλία, Γερμανία, Τουρκία, ΗΠΑ, Μεγ. Βρετανία* / Σε τι βαθμό συμφωνείτε με τα ακόλουθα; (μέσοι κάθε απάντησης)

1=καθόλου 7= εξαιρετικά υψηλό

Αναφορά στις κύριες τουριστικές αγορές της Ελλάδας: *Ιταλία, Γαλλία, Γερμανία, Τουρκία, ΗΠΑ, Μεγ. Βρετανία* / Σε τι βαθμό συμφωνείτε με τα ακόλουθα; (μέσοι κάθε απάντησης)

Η δυναμική της Ελλάδας: Σε τι βαθμό συμφωνείτε με τα ακόλουθα; (μέσοι κάθε απάντησης)

1=καθόλου
7=εξαιρετικά υψηλό

Σημαντικότητα της εφαρμογής των παρακάτω πολιτικών για την αντιμετώπιση των προβλημάτων που δημιούργησε ο COVID-19 στην τουριστική αγορά στην Ελλάδα (μέσοι κάθε απάντησης)

Κρίσιμοι παράγοντες για την επανεκκίνηση των τουριστικών επιχειρήσεων & Κυβερνητικά μέτρα

Παράγοντες	Κυβερνητικά μέτρα
Οικονομική στήριξη και χρηματοδότηση των επιχειρήσεων από το κράτος	Μείωση του ΦΠΑ
Φορολογικές ελαφρύνσεις – Φοροαπαλλαγές	Μείωση προκαταβολής φόρου
Τήρηση των μέτρων υγιεινής – Εφαρμογή υγειονομικών πρωτοκόλλων	Δειγματοληπτικοί έλεγχοι για επιδημιολογικούς λόγους
Έναρξη πτήσεων – Άνοιγμα συνόρων	Απελευθέρωση της εισόδου επισκεπτών από χώρες με καλά επιδημιολογικά χαρακτηριστικά - Επανάναρξη των απευθείας πτήσεων εξωτερικού
Δημιουργία εμβολίου	Ενίσχυση απασχόλησης "SURE" μέχρι και τον Σεπτέμβριο

- 1) Η μείωση του τζίρου, το άγχος για τη διατήρηση θέσεων εργασίας και η αδυναμία κάλυψης οικονομικών υποχρεώσεων ήταν οι κυριότερες επιδράσεις του COVID-19 στις **επιχειρήσεις** (από 5.14/7.00 έως 6.3/7.00)
- 2) Σε **επιχειρηματίες/ στελέχη** σε ατομικό επίπεδο, ο COVID-19 επέδρασε αρνητικά στην ικανοποίηση των οικονομικών υποχρεώσεων, διατήρηση θέσεων εργασίας και αβεβαιότητα βιωσιμότητας επιχείρησης (από 5.29' / 7.00 έως 5.58/7.00)
- 3) Για του **τουρισμό στην Ελλάδα**, ο COVID-19 συνδέεται με **αλλαγή στο μοντέλο τουριστικής ανάπτυξης στην Ελλάδα, ενώ το 2020 κρίνεται μια εντελώς ή σχετικά χαμένη χρονιά για τον τουρισμό στη χώρα μας** (από 5.06 έως 5.21)
- 4) Οι επαγγελματίες του τουρισμού σε **εθνικό επίπεδο** βλέπουν ότι η επανεκκίνηση στον τουρισμό θα γίνει λόγω της **αναγνώρισης της Ελλάδας ως διεθνούς τουριστικού προορισμού**, ενώ σε **περιφερειακό/ τοπικό** δίνουν έμφαση στις **ευρωπαϊκές χρηματοδοτήσεις και προγράμματα**. Τέλος σε επίπεδο **επιχείρησης, η ποιότητα υπηρεσιών, το καλό όνομα και η τεχνογνωσία** είναι οι βασικοί άξονες ανάκαμψης

5) Ο Covid-19 θα επηρεάσει τόσο τη **διεθνή τουριστική ζήτηση**, όσο και την **προσφορά**, θα σημάνει μια **νέα εποχή** για την τουριστική αγορά και θα **εντείνει τον ανταγωνισμό** μεταξύ των τουριστικών επιχειρήσεων **διεθνώς αλλά και στην Ελλάδα**

6) Στην Ελλάδα ο Covid-19 κατά τους επαγγελματίες έχει επηρεάσει σε πολύ μεγάλο βαθμό αρνητικά: τον **μαζικό τουρισμό**, την **προσέλκυση και οργάνωση γεγονότων**, τον **τουρισμό κρουαζιέρας** και τον **συνεδριακό** (από 6.45 έως 6.6)

7) Οι πολίτες των βασικών χωρών που επλήγησαν (**Ιταλία, Ισπανία, ΗΠΑ, Τουρκία, Βρετανία, Γερμανία**), θα κάνουν διακοπές στην Ελλάδα **μόνο και εφόσον** έχουν εξασφαλιστεί **συνθήκες ασφάλειας και πρωτόκολλα υγείας**, καθώς η ψυχολογία τους είναι κλονισμένη και κάποιος μπορεί να μην κάνουν διακοπές πουθενά τελικά

8) Οι επαγγελματίες του τουρισμού είναι διατεθειμένοι **να δεχτούν τουρίστες** από τις παραπάνω χώρες, **εφαρμόζοντας τα πρωτόκολλα υγείας, διαμορφώνοντας νέα προϊόντα και υπηρεσίες**, ενώ καλό θα ήταν οι πελάτες τους – τουρίστες να είναι **πιστοποιημένοι για την μη ύπαρξη Covid-19**

9) Η **δυναμική της Ελλάδας** ως τουριστικός προορισμός, σίγουρα εξαρτάται από τις **διεθνείς τουριστικές εξελίξεις**, ενώ πιστεύεται ότι στα επόμενα χρόνια **η Ελλάδα θα αποτελέσει πόλο έλξης για νέες αγορές και η εικόνα της χώρας θα βελτιωθεί έναντι άλλων ανταγωνιστικών χωρών**. Παράλληλα όμως, υπάρχει και η έντονη ανησυχία ότι ο Covid-19 μπορεί να οδηγήσει τη χώρα σε συνθήκες προηγούμενης οικονομικής κρίσης

10) Τέλος οι επαγγελματίες του τουρισμού αναδεικνύουν ως τις **σημαντικότερες πολιτικές** για την αντιμετώπιση της πανδημίας, τόσο την **ύπαρξη φορολογικών ελαφρύνσεων, την ύπαρξη χρηματοδοτήσεων, την ενίσχυση της νοσοκομειακής περίθαλψης σε τουριστικούς προορισμούς**, ενώ θεωρούν ότι η διάχυση και η διαφάνεια στην **πληροφόρηση για την πανδημία** θα προστατέψει τόσο τους τουρίστες όσο και τις επιχειρήσεις τους

Ομάδα Έρευνας, Επεξεργασίας και Ανάλυσης

Υπεύθυνος Έρευνας: Δρ. Θεόδωρος Μεταξάς, Αν. Καθηγητής, Τμήμα Οικονομικών (ΤΟΕ) Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας

Πηνελόπη Βέργου, ΕΔΙΠ ΤΟΕ
Γκάμπυ Γαβριηλίδης, Υποψήφιος Διδάκτωρ ΤΟΕ
Δημήτρης Καραγιάννης, Υποψήφιος Διδάκτωρ ΤΟΕ
Μελέτης Ανδρινός, Ερευνητής
Σόφη Μιχαλά, Ερευνήτρια

Συνεργαζόμενες επιχειρήσεις συμβούλων:

Alpha Marketing, Λάρισα
Harcos Consulting, Αμαλιάδα
MOSAIC // Πολιτισμός και Δημιουργικότητα

Στοιχεία επικοινωνίας: τηλ. 24210-74917, e-mail: metaxas@econ.uth.gr

Site: <https://ergopolis.econ.uth.gr/el/>

Ευχαριστούμε για την προσοχή σας !!

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ